

8 HORES. EL NOI DEL SUCRE I LA VAGA DE LA CANADENCA

Alfons López i Pepe Gálvez | Pagès editors, 2021 | 102 pàgines

“Vuit hores de treball. Vuit hores d’esbarjo. Vuit hores de descans”. Aquesta elemental reivindicació del moviment obrer —encunyada al segle XIX pel socialista utòpic Charles Owen— va determinar la fi de la vaga que els treballadors de La Canadencà havien iniciat dos mesos abans. Durant el febrer i març de 1919, la lluita sindical de la CNT havia paralytitzat Barcelona i un 70% de la indústria catalana en la que es considerava una de les fites més rellevants del moviment obrer: l’Estat espanyol va ser el primer país a decretar la jornada laboral de vuit hores. La novel·la gràfica d’Alfons López, dibuixant, i Pepe Gálvez, guionista, ens endinsa pels carrers de la ciutat revoltada i ens presenta els personatges clau d’aquelles jornades històriques. Menció especial mereix el principal protagonista del llibre: Salvador Seguí, *el Noi del Sucre*, anarcosindicalista i el principal portaveu del moviment vaguista, que va ser assassinat pels pistolers de la patronal.

WIFREDO ESPINA VIST PER 30 AUTORS

Diversos autors | Josep Maria, Yolanda, Wifredo i Blanca Espina Pahí editors | 143 pàgines

Setanta anys d’ofici no és poca cosa. Significa, sense anar més lluny, haver exercit de periodista durant la dictadura i no de manera precisament complaent amb les autoritats del Règim. Espina és el periodista català més llegit a Catalunya durant el franquisme i l’inici de la Transició, especialment, la seva columna “Cada qual con su opinión” a les pàgines del *Correo Catalán*, diari al qual va estar vinculat durant vint-i-quatre anys, disset del quals com a sotsdirector. Els seus fills han decidit fer un recull dels escrits publicats en diversos diaris i revistes al llarg dels anys que parlessin

de la trajectòria i la personalitat de Wifredo Espina i han seleccionat, finalment, els trenta autors que omplen el llibre: de Teresa Pàmies a Jordi Amat; de Llorenç Gomis a Gonzàlez Ledesma. I si hi ha un terme que, gairebé tots ells, inclouen a manera de definició és el d’*independència*. “No era la suya la opinió de un grupo, de un sector. Era la opinió de un independiente”, escrivia Llorenç Gomis.

L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA A CATALUNYA. REVOLUCIÓ O COL·LAPSE

Santiago Vilanova | Edicions 62, 2021 | 328 pàgines

L’autor, periodista, escriptor i consultor mediambiental fa quaranta anys ja parlava dels aqüífers contaminats pels purins, de l’urbanisme depredador a la costa i de la perillosa concentració de gas carbònic a l’atmosfera, entre altres qüestions. Quaranta anys i la pol·lució, la degradació i el creixement desaforat continuen indeturablement i les tossudes investigacions científiques, avui dia, comencen a mostrar camins sense retorn. Vilanova preconitza en aquest llibre un canvi radical de governança. Dràstic, revolucionari: cal, ineludiblement, una rectificació de la gestió del territori i de l’energia; uns nous hàbits de consumir, treballar, produir, viatjar, alimentar-nos, desplaçar-nos... La responsabilitat i la miopia de polítics locals, de líders globals i d’oligarques universals són gairebé delictives. Segons l’autor, “si els clients o consumidors canviem, els industrials canviaran; si els electors canviem, les polítiques canviaran. Cap industrial i cap polític podrà oposar-se a una voluntat popular conscienciada i ben informada”, escriu.

LA GRAMÀTICA DEL VIRUS

Josep Gifreu
Saldonar edicions, 2021
328 pàgines

Com afirma l’autor, la pandèmia ha aconseguit “reinventar la professió”. Tots i cadascun dels valors i principis del periodisme han estat posats a prova, perquè, al capdavant, la principal contribució del periodisme en aquesta crisi era la de generar confiança i la d’instaurar seguretats. Aquest assaig tracta

el paper fonamental dels mitjans de comunicació en la construcció del relat sobre l’enorme, infinit, trauma psicosocial, sanitari i econòmic que ha viscut la humanitat amb la “gran epidèmia” de la nostra època. La crucial missió dels mitjans de proximitat, la batalla contra la desinformació, el protagonisme del periodisme científic, els angoixants límits de la llibertat, la informació global i local alhora... són alguns dels aspectes plantejats en aquest necessari assaig.

ISABEL CLARA-SIMÓ. UNA VEU LLIBRE I COMPROMESA

Jordi Tormo
Ara Llibres, 2021
220 pàgines

Esriptora, periodista, política, filòsofa, feminista, activista de la llengua catalana... Isabel Clara-Simó, polièdrica, intensa i vital, recol·lectora de guardons i reconeixements —Premi Sant Jordi, premi Crítica Serra d’Or, premi Andròmina, Creu de Sant Jordi, premi Trajectòria, Premi d’Honor de les Lletres

Catalanes...— va obrir la seva porta al biògraf Jordi Tormo quan la malaltia que patia començava a fer estralls. El resultat de les converses que van mantenir és aquest minuciós i íntim llegat de vivències, reflexions, records, confessions i fotografies que emmarquen un veritable homenatge a una personalitat abasagadora. Per les pàgines desfilen altres personatges amb qui Clara-Simó es va relacionar: Maria Aurèlia Capmany, Montserrat Roig, Antoni Miró, Ovidi Montllor, Joan Fuster...

EL DILUVIO, LA PRENSA Y LA SEGUNDA REPÚBLICA

Gil Toll
Icaria, 2021
360 pàgines

La rigorosa i exhaustiva investigació del periodista Gil Toll —de fet, una tesi doctoral— ens obre un camp de la història del periodisme menystingut fins no fa massa per l’acadèmia i silenciada abans per la dictadura: el de la premsa progressista, laica, federalista i republicana, de la qual el diari *El Diluvio* és

un exemple paradigmàtic. *El Diluvio*, nascut el 1858 com *El Telégrafo*, va tenir un paper primordial en la defenestració de la monarquia borbònica i l’adveniment de la Segona República. La seva influència entre les classes populars catalanes i el suport sense fisures a la causa republicana i federal es van traduir en la forta expansió que va experimentar en els anys trenta, quan va assolir una tirada de 150.000 exemplars, només superada per *La Vanguardia*.

CRÒNICAS IMPERTINENTES DESDE MI CONFÍN

Nana de Juan
Samarconda, 2020
270 pàgines

L’autora ha estat durant gairebé vint anys vinculada a l’agència EFE a Barcelona com a coordinadora de Reportatges. A l’inici del confinament, al març del 2020, va decidir escriure una crònica diària sobre aspectes inèdits dels personatges famosos que havia entrevistat o conegut. El resultat són aquestes

seixanta-cinc cròniques iròniques i esmolades que ens parlen del costat fosc que no apareix a la nota publicada en el seu moment. Nana de Juan recorda que l’aleshores príncep Felip, abanderat olímpic, li reconeixia en una entrevista que el seu pare li proposava algun calbot quan el derrotava en alguna competició de regates. El Dalai-lama, l’actor Anthony Quinn, Peret, Lluís Llongueras, Josep Tarradellas i Isabel Preysler són altres personatges a qui l’autora desentranya un misteri, una excentricitat, una mania.

COMUNICACIÓN POLÍTICA DIGITAL EN ESPAÑA

Victor Sampedro (coord.)
UOCpress, 2021
242 pàgines

El subtítol del llibre és força eloqüent: *Del 'Pásaló' a Podemos y de Podemos a Vox*. Així, l’equip d’investigadors ha estudiat l’evolució entre el primer esdeveniment tecnopolític digital a l’estat espanyol —la convocatòria per SMS del 13 de març del 2004 sobre l’autoria dels atemptats de Madrid— i el fenomen Vox. La investigació s’inicia amb una premissa contundent: cal discernir entre comunicació política i mercadotècnia electoral, una confusió en què cauen molts polítics. El control corporatiu i estatal del màrqueting electoral ha devaluat la democràcia, ja que, al capdavant, d’això es tracta: “La qualitat de la democràcia està en funció del debat politicomediàtic, de la conversació i de la mobilització social que la comunicació política genera”. El quart poder en xarxa com a model periodístic i cívic de la comunicació política digital.

EL JOVEN PORCEL

Sergio Vila-Sanjuán
Destino, 2021
366 pàgines

Quan Porcel arriba a Barcelona procedent de Mallorca tenia poc més de vint anys i en una dècada esdevindrà un escriptor prestigiós i un periodista de referència amb una secció a la revista *Destino* —“Los encuentros”— en la qual entrevistava a la crema cultural d’aquella Espanya enfosquida per la dictadura: Azorín, Pla, Luján, Castellet, Buero Vallejo, Alexandre, Ferrater, Llorenç Villalonga, Delibes, Matute i tants d’altres. Vila-Sanjuán se centra en la primera etapa de l’escriptor “perquè és la menys coneguda i perquè és la més intensa” i que finalitza —si més no en el llibre— amb el viatge i el descobriment enlluernador de la revolució cultural xinesa. Porcel havia gaudit de tres “tutors” de luxe: Villalonga, Cela i Pla amb els quals va acabar malament. Cal destacar la devastadora carta a Cela, a qui titlla de censor del règim.

L'OR DOLÇ A LA PELL DE BRAU

Francesc Canosa
Pagès editors, 2021
199 pàgines

Impecable relat periodístic —això que anomenen *longform*— que narra l’eclosió d’un vell projecte: el “miracle” de la pera llimonera lleidatana, la Califòrnia catalana, la indústria agroalimentària, el Ponent imponent, el “Power Fruit”, amb el contrapunt frustrat del “Plan Badajoz”: la pretensió del dictador de redimir Extremadura de la misèria endèmica. Amb un estil literari precís, àgil i desimbolt, l’autor efectua un recorregut entre els anys vint del segle passat fins avui, passant per les estacions cendroses de la dictadura, per establir el paral·lelisme entre dues terres riques i fermes, Badajoz i Lleida, i de com el caciquisme i el *señorismo* poden marcar a foc un paisatge. Francesc Canosa és director de *La Mina* i professor associat de la Facultat de Comunicació Blanquerna.

Tots els llibres d’aquesta secció es poden trobar al Centre de Documentació Montserrat Roig i estan disponibles en préstec per als col·legiats.